

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
-- dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre 1/2 de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre 1/2 de anu 5 fi.
pre unu trihuniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu exemplariu costa 15 cr.

Tóte sídientiele sí banii de prenu-
meratiune sunt de a se tráute la
Redactiunea dirigitá a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Inserțiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, sí 30 cr. taese timbrale.

Invitare de prenumeratiune!

Cinstiti Coconi!
Dragi coconitie!
Socrate a dísu, cà:
Dintre tóte tigaretele e mai buna
— luleu'a, sí d'intre tóte praji-
turele, mai bune suntu — cartofii.
Noi inse dícemu, cà:
D'intre tóte ocármuirile de adi,
mai bune suntu — asupririle po-
póreloru conlocuitoárie; sí d'intre
tóte neintielegerile sí nepasarile
romanesi, — e mai buna — glum'a!

Dreptu acea, avendu in vedere immultírea star-
lataniloru, sí dílele grele, rele sí unguresci, ce ni
impresóra, am decisu unanimaminte sí pe mai de parte,
a veghiá — sí a sbiciuí pr'in glume, tóte relele ce ni
causedia unii — mari patrihoti.

Ve rogu deci, onorati coconi sí coconitie, nu
intardiati, a me ajutá — sí cu glumele vóstre, ca sí
eu sà me sciu acomodá de timpuriu!

Pretulu de prenumerare sí in anulu acést'a, ca in
celu trecutu este:

Pentru Ostrunguri'a

Pre unu anu	8.	fi.
„ 1/2 de anu	4.	„
„ trei luni	2.	„

Pentru Strainetate

Pre unu anu	10.	fi.
„ 1/2 de anu	5.	„
„ trei luni	2.	„ 50 cr.
Unu exemplariu	—	— 15cr. v. a.

Gur'a Satului.

Lui Mironu Calugarulu.

— Cu ocasiunea sfintrei sale de episcopu. —

Pe tronu esti tu, Miróne! pe tronu de vladicia!
Acolo síedi tu astadi, chiaru unde ai doritu.
Pe tronulu venerabilu, ce e meritú sà fia
Curata recompensa. de zelu sí de meritú!

Dar' ce meritú ai óre, pe-a fapteloru carare?
Sí care este bas'a, sà, poti inaintá?
Calugari'a santa? O! Las'o in focare,
Cu ea inspectoratulu, cum poti a-lu imbiná!

Chiaru sí ablegati'a-ti durá câte-va lune.
Meritulu de acolo noi nu ti l'amu vediutu, —
Meritu e denegarea simtiriloru strabune?
Sí dechiararea 'n drépt'a sí 'n stang'a — ce-ai facutu?

Trei zloti se adunara pr'in tine la Orade, —
Acést'a e meritulu, ce-acolo-ai seceratu?
La-acestu faptu, recompens'a ce numai ti se cade,
Sinodulu eparchiei, mai anu, ti-l'a sí datu!

Mai ai sí parastasulu, la care cu grabire
Ai alergatu, ca sí tu, sà poti pontificá.
Cei treisprediece dóra ti potu dá multúmire, —
Dar' noi, pentru-asíe fapte. in veci nu-ti potemu dá!

Fusesi in stare-odata, ca pentru pane grasa,
Smeritu, ca unu calugaru, sà fii sí inspectoriu;
Unu postu ce confesiunea, a-lu ocupá nu lasa, —
Tu -lu ocupasi odata, o blandule pastoriu!

Sí totusi, vedi. sinodulu, ti-dete votulu tie, —
In man'a ta depusa chiaru totulu ce avemu!
Ai grige, fii la culme, ca nu cum va sà vie,
Unu timpu asíe fatale, ca sà te blastemámu!

Gur'a Satului.

Corespondinție.

I.

D'ia tior'a Brosiceloru. In diu'a lui Pist'a.

Dulce cetățiane Gur'a-Satului!

Dómnne, dómnne, de multu nu-ti am mai scrisu nemic'a; știu că nu arare-ori vei fi cugetatu, că am și muritu, séu ungunii au astupatu și gur'a mea cu câte-va dăci de sutăsióre, ca și eu să tacu mulcumu, ca multi vestiti publicisti romani, séu să tacu, pentru că și eu aspiresu la cine-șcie ce postu mare — pótechiaru la vladicia, — că-ci vedi la noi numai aceia, cari știu tacé, suntu remunerati mai bine cu posturi grase și unșuróse. Ce e dreptu, déca Ddieu mi aru fi datu și mie barba frumósa și burta sanatósa mai că m'aru fi pusu pacatele, să asprezu și eu la o tira de vladicia séu la alte ranguri nemeritate.

Neavendu inse aceste și alte calitati pistasiesci, nu am speratu și nu sperezu la nemica. Dar' alta a fostu caus'a adevărata. De unu timpu in cóce am inceputu a me tiené și eu de unu principiu modernu „*a tace și a face*“. Ma chiar' și esemplele d'in viétia me indemnăra la acésta resolutiune. Decandu d. e. ardelenii s'au pronunțiatu pentru passivitate, vedu că le merge de minune bine.

Da, căci pentru acea tacu toti și facu o nimic'a mare. Ei de unu timpu nu mai umbra consultanduse pr'in adunari publice despre afacerile loru politice. Ci numai tacu și facu. Unulu merge in diet'a lui Pist'a. altulu nu merge. Celu ce merge se pune in stang'a și votéza cu drépt'a, séu se pune indrépt'a și votéza cu guvernulu, apara chiar' și infalibilatea papei, și cu unu cuventu, face totulu, ma și ce nu ar trebui. . . Indesiertu i provóca cine-va la respundere, ei nu audu nu vedu, numai *tacu și facu*; indesiertu i scarmanămu pr'in foi publice, ei totuși *tacu și facu* — dar' totu pe cont'a nóstra.

Totu asie am auditu, că pe calea acést'a lucra și santii parenti a basericei atātu celei gr. catolice, cătu și celei ortodoxe, supranumite și beserica romanéca. Tóta lumea striga „*Sinodu! Sinodu!*“ Congresu congresu. Dar' atātu Metropolitii, cătu și invapaiatii nostrii episcopi *tacu și facu*, adeca lucra, dar numai santiani'a loru știu că ce!

Ce se te miri dara, frate, că eu inca am tăcutu atăt'a timpu!

Ei bine! dar tu me vei întrebá fratióre, că ce am facutu de atăt'a timpu și eu ti-oiu respunde, cătă acea, ce au facutu cei întrebati despre *fundulu Sincaianu* și *Marianu*. Cei cu *Daci'a traiana*, *Amvonulu etc.*

Dar' mégis, ca să nu credi, că eu inca am *fondatu foi și fundatiuni* fara a respunde despre acele; séu să nu credi dóra, că și eu asiu fi mancatu bani publici, ca multi colectanti, — vinu a-ti spune, că eu am lucratu, ma am lucratu fórté multu; am umblatu multa lume și imperatía!

Am fostu, departe departe, inca mai departe și decātu Beciulu, celu vestitu; am fostu pana și in acea tíera vestita, unde ómenii pórtă clopote la grumadiu, ér' ciórale, ochilari pre nasu; și pre acolo; unde iepurii jóca cancanu; și óh! dómnne! să vedi frate G. S. cum se pricopsesce lumea, ma se vedi cum se propaga și in floréște arborele „romanismului“ acolo, inca cu multu mai mandru decātu arborii nostri de negura (*bur'a*) iernei friguróse.

Dar' despre tóte aste lucruri frumóse de altadata. Acum me marginescu a-ti comunicá pre scurtu, despre patianiile mele dela *Brosicesci*.

Ajungandu a-séra la Cănesci, am trasu la „otelu de Beteagu.“ Aci mai intaniu mi-am uscatu crerii de sudori, și mi-am spalatu grumadiulu de fóme cu carne de ciocarlia; mi-am luat u o itie de alcoolu, și m'am viritu oblu dupa unu cuptoriu.

Nu departe de mine, la o mésa se amusau între pocale 3 barbati, cari acusi conversau unguresce, acusi nemtiesce; mai tardiu inse scapara a vorbí și romanesce și numai dupa acea m'am convinsu că toti trei

sunt romani. Conversatiunea mai tardiu deveni fórté animata, in politica doi erau passivisti și unulu activistu; decideau sórtea tierii, și a nóstra. --

Devenidu disput'a desperata. Sariu și esiu d'in undetiu, și me alturai catra dinsii — dandu și en suscululu meu oratoricu pentru deciderea viitoriului nationalu, — și mi-a succesu ai capacítă, ca să facemu și noi ca multi altii — să decidemu finalminte — de alta data, éra pana atunci să lucrămu și noi impreuna cu ceia — cari totu tacu și facu. —

Despre rezultatele acestei dispute apoi te voiu incunoscintiá la timpul seu.

Să audimu de bine

P. Eremitulu.

II.

Frater Tandala!

Pare că te-ai anteluptatoritu, adeca te-ai facutu și tu magnificu, de ti-ar placé, să fi in totu loculu, și să ispravesci tóte numai tu singuru, in tocm'a ca Providentialitatea Sa!

— Ce te amesteci tu in trebile Asociatiunei aradane? Ha! ? Lasa tu in pace „Asociatiunea aradana“, și mescersigurile conducatoriloru ei!

Acést'a și cele ce voru urmă mai la vale, suntu respunsulu meu la epistol'a ta in caus'a „Asociatiunei aradane!“

Tu dăci, că nu te poti inscrie de membru. Ei dar' eu dăcu că: „est modus in rebus“. — Asculta dar' că cum!

Nu-ti aduci tu a minte, că pe la 1871 éra vorba de a se infintiá institutul romanu de fete in Orade, — și că poteai conferi bani cătu de multi spre acelu scopu la ori cine; — dar' adi nime nu dá séma de starea acelui fondu — unde-su infundatii și banii tei, și a altoru ómeni cinstiti! Asié vá fi și la „Asociatiunea aradana“; — déca ai bani, — ori la cine te poti inscrie; — numai nu asteptá să-ti deie séma cine-va despre banii tei; — că dóra Asociatiunea aradana nu va fi mai buna decātu „fondulu pentru institutul romanu de fete, infintiandu la Oradea mare“, decātu fondulu veduveloru de la Orade și Blasiu, și decātu sócietaatea de cantu d'in Temisiór'a? !

Ce baiu ai tu, că cine e notariu la Asociatiune? Cine e presedinte, și cine nu? Cine e directoru, și cine nu? Cine e cassariu și cine nu? — Nu ti-e de ajunsu onórea, că dai bani? Lasa tu, că voru ispravi cu banii, cei competinti pentru — asociatiunea loru! !

Aibi tu grige numai să se inscrie cătu de multi — afóre de tine! — de membri, și să incurga cătu mai multi bani, in cass'a — directorului Asociatiunei, căci apoi éra tu vei vedé că cum va in flori nati'a in cultura și bunastare? !

Nu te face dara, cu forfoiu, că nu știi cum stau treburile, nu te face mai nevionatu, de cătu unu deputatu romanu — deachistu, știu tu că pre mine nu mc poti duce pe ghiația, ca Michelu pe Pist'a.

Asié dara te pocaiesce, căci pocainti'a póte te va face și pre tine vladica undeva.

Dupa aceste am să-ti punu și eu o întrebare.

Spune-mi tu dreptu, și pe sufletulu teu, nu ti-a fostu tie rusine de straini, a suscitá caus'a asociatiunei de pia memoria? —

Mie mi-se aprinde faci'a de rusine, candu numai cugetu la ea, și me prinde frica, că me vede, ori me aude vr'unustrainu, care se afla, séu vré să caletóresca pe la noi, și audiendu de patiani'a Asociatiunei aradane, nu va cutediá, să tréca pe la Aradu.

Deci te rogu taci, ca pescele in ast'a cauza.

Serbus!

Gur'a Satului.

Procopiu,

d'in mila, urmatoriulu nemoritoriului, **Sia-**
gun'a, de candu e metropolitu, este in „Schwung“ de a
totu **sfinți** in ruptulu capului:

Primulu actu, ce convine fôrte cu alegerea lui na-
tionale, fû sfințirea stégului honvediloru la Boraosineu;

Alu duoile actu fû sfințirea unui catana de popa,
pr'in care a venitu in conflictu neplacutu cu autorita-
țile militare;

A treilea actu; fôrte convenientu alegerei sale na-
tionale va fi sfințirea lui **Bendel'a** de mitropolitu alu
Bucovinei și alu Dalmatiei. —

A patr'a sfințire va fi a lui Mironu calugarulu:

Ai, ai, — multu e pon' la rațu!

Scimn positive, că Escelenti'a sa, naintea alegerei
se: de metropolitu, nu s'a falitu, că va comite și
as' fapte. —

Nu face nemicu; celu pucinu in venitoriu ómenii
va pune pondu pe **fapte** și nu pe **lacrimi de baba be-**
tria!

COLTI de DINTI.

Unu comite supremu, d'intr'unu comitatu puru
romanescu, fiindu mai anii trecuti, intr'o societate, și
diendu pe mésa, intre cartile de visite, unu biletu
cintrare la unu concertu romanescu, dise dómnei
case:

— „Ah! invitare la concertu romanescu? Dom-
mea, cine merge in asemenea concertu, nu este
triota, ci este „haza áruló“ tradatória de pa-
a!“

Frumosu de la acelu comite supremu — numai
um ni-ar' placé a scí, că unu comite supremu,
re este in fruntea unui comitatu romanescu —
ca nu e patriotu?

Intr'o óspete, óre se áice, de diferite natiunalitati. Intre
i multi óspeti, cum se áice, de diferite natiunalitati. Intre
ia și doi romani, cari conversau romanesc.

Audiendu unulu d'intre óspetii de unguri, vorba roma-
sca, ce lui nu i veni bine la socotéla, se întórta catra veci-
lu seu, și i dise unguresce:

— Auditu-ai, barátom, că mane voru spendiurá pre unu
nanu?

— Ei, ce-mi pasa, — reflectá celu intrebátu cu dispre-
— déca i-voru spendiurá pre toti!

Audiendu aceste cei doi romani, și intielegendu alusiunea
complesanti'a unguresca, — unulu d'intre ei se întórse catra
nversetori și li dise:

— Dar' nu s'oru aflá atati'a călái (hoheri).

„Poporulu“ d'in Bucuresci, in Nr. de la 3 Ian.
84 dice:

Austro-Ungaria!

„Acésta vecina a nóstra nepretiuuta, Stat-carpitura
ale carui petice sunt intro complecta disarmonia, de
cadu si-a luatú figur'a de Ianus cu dóue capete, for-
mendu dualismulu Austro-Maghiaru pentru ca sá op-
rine fie-care in parte elementulu romanu si slavu, ca-
diutu sub dominatiunea Habsburgica, s'a condamnatu ea
înși la existenta incerta, și anulu 1874 o gasesce mai
expusa la totu felinlu de sdruncinari ce potu suscítá intr'
insu nefericitii nostri frati de preste Carpati si Slavii
pre d'alta parte, desperati si unii și altii de órb'a im-
pispnare cu care se da loviture brutale natiunalitátiloru,
nepocotite de catre dominatorii actuali.“

Ei bine, dar' acum ce sá dicemu noi despre ei —
de sub domni'a lui Hopu'ntiolu? Mi se pare că stámu
asmene!

Unu motiu, care umblá cu cercuri pr'in tíera și
lume, se abatú dílele trecute pe la Gur'a Satului.

— Haida la ciubere de legatu, haida — strig'a
tiopolu intrandu in curte.

— Da, ce-i motiule, cum mai stau trebile 'n
tíera? lu intrebá Gur'a Satului. —

— Reu, Dieu a cóle? Respunse motiolu.

— Cum asié?

— D'apoi de candu mori fiertatulu Iancu-nos-
tru, nu mai avemu pe nime, cine sá puna vorba
pentru noi la innaltiatulu imperatu.

Problem'a barbatiloru.

Ai socia *frumósica* —

Chiaru unu angeru de amoru.

Barbatiele, fia-ti frica,

Cá sunt multi cei ce o adoru!

Si d'in turm'a numérosa

Póte unulu s'a aflá,

De-ti va face di norósa; —

Si soci'a te-a tradá!

Ai socia *habáuca*, —

Chiaru unu *smeu* impeliatu,

Te prepara atunci de duca —

De nu vrei, sá fii spalatu,

Cu lesi'a cea mai tare:

Jalusi'a *Dómnei tale*,

Care fore de crutiare

Ti va face *nopti amare!*

Siandricu

proconsituln. modernu

T. Asié dara Daco-Romani'a nu se va estinde numai pana la
Tis'a, — ci pana la Dunare, séu póte si mai de parte!

F. Cum asié?

T. D'apoi n'ai cetitu, cátu de tare s'au ingrozitu ungurii si újsá-
gurile loru, de representatiunile teatrale ale dlui Ionescu la Pesce, —
cum facu deductiuni preste deductiuni, si cum tremura, cá i vomu romanisá

F. Ei las', cá li-a trece de locu ce voru aflá de neintielegerile
róstre!

T. Vai, soro, draga, da pe unde ai umblatu
atáta amaru de vreme de candu nu te-am vediutu,
— dóra n'ai fostu si tu pe la Turd'a?

F. Pentru ce? Ce sá cautu eu pe acolo?

T. Pentru ca sá te faci si tu membra polemi-
zatória, la societatea de lectura a femeiloru roma-
ne de acolo, carea societate in urm'a zelului celui
mare si femeiescu, a si moritu, inca acu-su vro cáti-
va ani.

F. Ei, eu inca nu am dus'o asié departe.

T. Atunci dara desiguru ai fostu la Pute-a-pesce,
ca sá te aléga cum-va de mam'a balului, la vre-unu
balu órecare?

T. Dute, dute nu vorbî nimicuri, au nu scîi tu cã la balurile d'în Pute-a-pesce nu se alegu romane, ci numai sî numai unguroice, cari sciu afectã bine, sî nu se demitu a se coborî in societati atãtu de simple, ca ale nãstre, — sî cã acele posturi nici nu sunt vacante, — cãci-su esarendate de vr'o cãti-va!

T. Apoi atunci pe unde draci ai umblatu?

F. Am fostu la Panciov'a sî Coransebesiu la alegerea de deputatu, ca sã fiu martóra oculata sî urechiata la rusinea ce a mancatu acolo pre Pist'a.

TAND'A SÎ MAND'A.

T. Ce dîci tu, frate, despre „Comisiunea de 21“, numita sî a „escelentieloru,“ compusa numai d'în deputati unguri, la diel'a unguresca?

M. D'apoi aceea, cã desî ou eschisu ei pre romani d'în aceea comisiune, totusî nu li va succede a scapã tiér'a de ruina sî de nemultumire, — sî cã neci aceea comisiune, nu ne va micsiorã greutatile sî datoriele ce ni apasa sî ni facura domnii silei. —

T. Asiè dara Schönbach Ioni s'au mutatu la Orbi'a mare.

M. Asiè am auditu.

T. Da ore dus'au eu sine sî pre Iudit'a.

M. Ei, déca affã-sî-a S. S. sî pe acolo — nepôte.

T. „Romanulu“ dar éra are intrare libera la noi?

M. D'apoi fiasculu ungurescu, scii tu, cã e la ordinea dilei. —

T. De unde vii asiè de osténitu?

M. Sã vedu ghiel-i!

T. De siguru d'în Sibiu, de la sîntirea de episcopu!

M. Ba, — cã nu me tienu de consistoriulu d'în Aradu.

T. Atunci dara de la Naseudu?

M. Neci, cã Marosán e dusu la Pute-a pesce, apoi aforè de elu, la cine ai si merge acolo?

T. Apoi de unde vii?

M. De la megye gyülésulu d'în Clusiu.

T. Si ce noutate mi aduci de acolo?

M. Aceia cã neci acolo n'am vediutu d'în cei 80 — 90 romani decãtu vr'o doi trei.

T. Si ore pentru ce nu se ducu reprezentantii de romani.

M. Nu potu — de zelulu celu mare!

T. Sum Curiosu!

M. De ce?

T. Nu-ti spunu. cã se va mania Ionescu, Deseanu sî Cosm'a.

M. D'apoi?!

T. D'apoi nu se voru prenumerã la „Gur'a Satului“.

M. Da cã acuma poti spune, pentru ca sî for' de aceea nu-o prenumera.

T. Apoi sã-ti spunu! sum curiosu. — cã ore credintiosii, sî dupa mórtea lui Mironu Romanulu, se voru indesã, asiè de tare. sã cumpere cãte unu obiectu remasu de repansãndulu. — precum se nistiau cu ocaziunea vinderei obiecteloru remase de Siagun'a?

M. La acést'a eu nu ti potu respunde. — Scie Damjanics!

T. Ore ce bataia lui Domnedieu sã fia. cã mai tôte societatile de lecture a tineriloru romani, se ruinéza sî devinu loculu certeloru sî a intrigeloru.

M. Apoi tu n'ai sciutu pona a cuma!

T. Da de unde sã fi sciutu,

M. Tréb'a sta asiè, cã o mare parte d'în tinerimea nãstra, — imitéza si ei pe cesti de adi, numai in cele — rele!

T. Ce s'a alesu ore de fondulu siolutianu?

M. Mi se pare cã pona acuma inca nimicu, dar are sã se aléga acusia — o nimica nationalnica.

T. Ce face tinerimea romana d'în Aradu.

M. Latiu séu muscaprindiatória!

T. Da eu banii Tofaleniloru ce s'au facutu ore?

M. Ce sã se faca — s'au asiedatu bine.

T. Uunde?

M. In cass'a statului, si a unoru advocati?

T. Cum intielegi tu ast'a?

M. As è — cã i scumpa harthi'a — sî stepelele.

Gur'a Sacului.

„Aristide Scuturiciu,“ i-a mai trage cu celu sbicîu, cã si cu ti-a putu ca'nu — bricîu! Cele lalte-su la o parte, si suntu insemnate 'n cartè!

Dlui M. G. St. in B. La ceea ce ne-ai rogatu, ti-respundemu apriatu, cã pre cãtu o scimu si noi, suntu de tréba amendoi! Dar cã cãtu au ci in pungã. Si cum li merge la strunga? — Scie numai Domnedieu.

Dlui N. P. not. in Almds: Mai trimite 1 florinu — si-apoi tôte-oru merge linu.

Dlui L. M. in Ioudu. Ce-ai poftitu, ti-s'a trimite, dar' cei 3 (fl.) trimite-i inte!

Dlui N. O. in D. Favorire nu mai este, deci eu 50 (cr.) mai sporesce.

Dlui B. M. in Dim. de camp. Unu semestru, face 2 zloti. si unu dar', trimite totu, — (adeca inca 50 cr.)

Domniloru si frati restanti! N'asteptaji dupa — fuantiu!

Dlui T. in Rb. Am facutu, cum ai cerutu, inse am sã te 'nscintiedi, cã cu 1 fl. restedi!

La „Unu studentu“ in S. Anonim'a-ti „historia“, nu-i primit' la redactia. Cautã-ti aiurea norocu — ce-ai trimisu — l'am datu in focu.

La toti cetitorii mei: Fratiloru si dragii mei! Cine nu crede cã am numere chiaru si de anu — sã mi trimita iute-optu zloti, si-a primu numerii toti!